

До

Министър-председателя на Република България
Народните представители от всички политически партии
Председателите на парламентарни групи
Управителния съвет на Съвета на ректорите на висшите училища в Република България
Етичната комисия към Съвета на ректорите на висшите училища в Република България
Ректорите на всички висши училища в Република България
медиите

Уважаеми г-н Министър-председател на Република България, На Ректори, госпожи и господа,
Ние, студенти от Националната академия за театрално и филмово изкуство „Кръстьо Сарафов“, се обръщаме към Вас поради поредица от случаи през последните месеци, които според нас поставят сериозни въпроси относно институционалното управление в НАТФИЗ, условията за свободен академичен диалог, прозрачността на административните решения и защитата на студентските права.

Не търсим намеса във вътрешната автономия на висшето училище. Обръщаме се към Вас с молба за институционална оценка дали описаните по-долу практики съответстват на принципите на академичната автономия, доброто управление, отчетността, открития диалог и уважението към студентската и преподавателската общност. Академичната автономия е основен принцип на висшето образование, но тя не изключва прозрачността и отговорността в управлението.

1. Риск за участието на НАТФИЗ в европейския университет FilmEU

На 19 юни 2026 г. студентската общност беше уведомена, че е възможно да започне процедура по извеждането на НАТФИЗ от европейския университетски алианс FilmEU. Според наличната официална информация причината не е свързана с неизпълнение на проектни или академични дейности, а с липса на достатъчно институционално участие в стратегическия диалог и управлението на алианса.

Тази ситуация поставя под риск международното позициониране на Академията, достъпа до европейски партньорства, студентските мобилности и възможностите за международно обучение. Въпреки значимостта на проблема, не беше проведено открито и своевременно публично обсъждане със студентската общност относно причините, рисковете и възможните последици.

2. Атмосфера на натиск спрямо преподаватели, изразили критична позиция

По време на заседание на Академичния съвет от 25 юни 2026 г. преподаватели от Факултет „Екранни изкуства“, подали сигнал до Министерството на образованието и науката, бяха публично представени по начин, който според нас ги стигматизира заради упражняване на право на сигнализиране. Впоследствие срещу тях са предприети действия чрез Етичната комисия.

Това поражда сериозни съмнения дали критичното мнение и подаването на сигнали за нередности се приемат като легитимна част от академичното самоуправление, или като основание за институционален натиск. Подобна среда има пряко отражение и върху студентската общност, тъй като създава усещане, че критичната позиция може да бъде санкционирана.

3. Натиск върху студентски протест и ограничаване на свободното изразяване

При подготовката на студентски протест през декември 2025 г. представители на студентската общност са били призовавани да отменят инициативата с аргументи, че протестът ще навреди на Академията. След провеждането му участници и организатори са обвинени, че носят отговорност за не получаването на допълнително финансиране за НАТФИЗ от МОН.

Допълнителна тревога будят твърденията, че протестиращи студенти са били заснемани от служители на Академията, което създава усещане за наблюдение и възпиране на свободното изразяване. Подобна практика е несъвместима с университетска среда, в която студентите следва да могат свободно и без страх да изразяват гражданска и академична позиция.

4. Липса на прозрачност относно начисляваните сметки за електроенергия в общежитието

Сред студентите, живеещи в общежитието на НАТФИЗ, възникнаха основателни съмнения относно начина на формиране на начисляваните сметки за електроенергия.

На студентите се начислява фиксирана цена 0,636 лв./kWh с ДДС (0,3252 €/kWh). Същевременно проверка на фактурите на Академията за периода октомври 2025 г. - май 2026 г. показва, че НАТФИЗ е заплащал крайна цена между 0,1640 и 0,2468 €/kWh с ДДС, включваща всички компоненти на доставката.

Това означава, че начисляваната на студентите цена е средно с около 80% по-висока от реално заплащаната от Академията.

Въпреки многократно поставените въпроси не беше предоставено официално писмено решение, заповед, методика или финансова обосновка, които ясно и проверимо да обяснят механизма за определяне на тази цена. Липсата на прозрачен отговор по въпрос, който засяга пряко условията на живот на студентите, поражда сериозни съмнения относно прозрачността и отчетността на административните решения.

5. Намеса в учебния процес

Студенти и преподаватели сигнализират и за случаи на административна намеса, довела до прекъсване на текущ учебен процес по време на работа по задължителен учебен модул, без необходимата координация с преподавателите. По този повод е изразена и официална позиция на факултетно ниво, че подобно отношение към студентите е недопустимо и несъвместимо с нормалната академична среда.

Когато учебният процес се прекъсва по административен ред, без предвидимост и без съгласуване с преподавателския състав, това засяга пряко качеството на обучението и създава усещане за институционален произвол.

Искане

Изложените по-горе случаи не представляват изолирани инциденти. Разгледани заедно, те очертават модел на управление, характеризиращ се с липса на диалог, недостатъчна прозрачност, отказ от поемане на отговорност и ограничаване на свободното изразяване в академичната общност.

Поради това се обръщаме към Министър-председателя на Република България, Народните представители от всички политически партии, Председателите на парламентарни групи, Управителния съвет на Съвета на Ректорите на висшите училища в Република България, Етичната комисия към Съвета на Ректорите на висшите училища в Република България, Ректорите на всички висши училища в Република България, медиите с призив да изразят

публично становище по изложените случаи и тяхното съответствие с принципите на академичната автономия, доброто управление и защитата на студентските и преподавателските права.

Същевременно заявяваме, че сме изгубили доверието си в настоящото ръководство на НАТФИЗ и считаме, че ректорът чл.-кор. проф. дфн Мирослав Дачев следва да поеме морална и институционална отговорност за настъпилата криза.

Вярваме, че НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов” заслужава управление, основано на прозрачност, диалог, отчетност и уважение към академичната общност, като заявяваме, че ще отстояваме с всички позволени от закона средства академичната автономия!

Към писмото прикачваме *Приложение 1* с подписи в подкрепа на исканията ни.

С уважение,

Инициативен комитет с членове:

Тони Пенчев (студент, Представляващ комитета)

Емануил Цонев (студент, председател на Студентски съвет, член на Общо събрание и Академичен съвет към НАТФИЗ “Кр. Сарафов”)

Пламен Желев (студент, член на Общо събрание и Академичен съвет към НАТФИЗ “Кр. Сарафов”)

Деян Еничеров (студент)

Подписка в подкрепа на протест на студентите от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“

Подписка в подкрепа на протест на студентите от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, който ще се проведе на 03.07.2026 г. от 16:30 ч. пред А сграда на Академията, с настояване ръководството, в лицето на чл.-кор. проф. дфн Мирослав Дачев, да даде ясни и публични отговори по поставените от студентите проблемни въпроси:

1. Заплаха от изключване на НАТФИЗ от Алианса FilmEU, което ще доведе до проблеми на Академията.
2. Студентите в общежитието плащат по-високи сметки за ток, завишени с между 70 и 100% на месечна база.
3. Спиране на учебен процес по време на преподготовка на Екипна Работа 17 - ТВ Риалити, от помощник-ректора Владимир Кузманов (Липса на учебно-работни помещения).
4. Забрана за протестиране от ръководството към студентите по време на масовите протести през м. декември. Служители излизат да снимат студенти. Привикват председателя на Студентски съвет в кабинета на Ректора. Упражнен е натиск върху организаторите от страна на НАТФИЗ.
5. На последния Академичен съвет, преподавателите ни биват обвинени в донос, поради подаден сигнал, а в последствие им е изпратена Етична комисия (заплашени са със забележка до уволнение).

Подписката е организирана от инициативен комитет с членове:
Емануил Цонев (председател на Студентски съвет към НАТФИЗ)
Деян Еничеров
Пламен Желев
Тони Пенчев

Подписи:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]